385R0123

Nr L 15/16 *EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING* 18.1.85

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EEG) nr 123/85

av den 12 december 1984

om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av försäljnings- och serviceavtal för motorfordon

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning nr 19/65/EEG av den 2 mars 1965 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av avtal och samordnade förfaranden (1), i dess lydelse enligt Anslutningsakten för Grekland,

efter att ha offentliggjort ett utkast till denna förordning (2),

efter samråd med Rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor, och

med beaktande av följande:

(1) Enligt artikel 1.1 a i förordning nr 19/65/EEG har kommissionen befogenhet att genom förordning förklara att fördragets artikel 85.3 gäller vissa grupper av avtal som omfattas av artikel 85.1, där endast två företag är parter och den ena parten förbinder sig att endast till den andra leverera vissa varor för återförsäljning inom ett visst område inom den gemensamma marknaden. Mot bakgrund av de erfarenheter som har vunnits sedan utfärdandet av kommissionens beslut 75/73/EEG (3) och det stora antal försäljnings- och serviceavtal för motorfordon som enligt artiklarna 4 och 5 i rådets förordning nr 17 (4) senast ändrat genom förordning (EEG) nr 2821/71 (5) har anmälts till kommissionen är det möjligt att bestämma en grupp av avtal som uppfyller villkoren i förordning nr 19/65/EEG. Det rör sig om avtal med en bestämd eller obestämd giltighetstid enligt vilka den levererande parten åt den återförsäljande parten överlåter uppgiften att inom ett angivet område främja försäljningen av och service på vissa varor inom motorfordonsbranschen och enligt vilka leverantören förbinder sig att inom det avtalade området leverera de varor som är föremål för avtalet endast till återförsäljaren eller förutom till denne endast till ett begränsat antal företag inom säljorganisationen.

Definitioner av begrepp som används i denna förordning återfinns i artikel 13.

(2) Trots att de skyldigheter som åläggs parterna enligt försäljnings- och serviceavtal och som uppräknas i artikel 1—3 i denna förordning i regel har till syfte eller resultat att sätta ur spel, begränsa eller snedvrida konkurrensen inom den gemensamma marknaden och normalt kan inverka på handeln mellan medlemsstater, kan förbudet i fördragets artikel 85.1 ändå med stöd av artikel 85.3 förklaras inte tillämpligt på dessa avtal, om än endast under vissa restriktiva förutsättningar.

(3) Av särskild betydelse för frågan om tillämpligheten av fördragets artikel 85.1 på försäljnings- och serviceavtal inom motorfordonsbranschen är det förhållandet att de konkurrensbegränsningar och skyldigheter beträffande distributionssystemet som anges i artikel 1—4 i denna förordning regelmässigt åläggs parterna i samma eller liknande form inom hela den gemensamma marknaden när det gäller de varor som levereras inom en viss tillverkares säljorganisation. Motorfordonstillverkarna täcker hela den gemensamma marknaden, eller väsentliga delar av den, genom en uppsättning avtal som innehåller likartade konkurrensbegränsningar och påverkar därigenom inte endast försäljning och service i medlemsstaterna utan även handeln mellan dem.

(4) Bestämmelserna om ensamåterförsäljning och selektiv distribution kan betraktas som nödvändiga rationaliseringsåtgärder inom motorfordonsbranschen eftersom motorfordon är konsumentkapitalvaror som både med jämna och ojämna intervall, och inte alltid på samma plats, behöver underhåll och reparationer utförda av fackmän. Motorfordonstillverkarna samarbetar med utvalda återförsäljare och verkstäder för att tillhandahålla service som är speciellt anpassad för produkten. Av kapacitets- och effektivitetsskäl kan ett sålunda utformat samarbete inte utsträckas till ett obegränsat antal återförsäljare och verkstäder. Att förena service och distribution i samma organisation måste betraktas som mera effektivt än en uppdelning mellan å ena sidan en försäljningsorganisation för nya fordon och å andra sidan en serviceorganisation med

(1) EGT nr 36, 6.3.1965, s. 533/65.
(2) EGT nr C 165, 24.6.1983, s. 2.
(3) EGT nr L 29, 3.2.1975, s. 1.
(4) EGT nr 13, 21.2.1962, s. 204/62.
(5) EGT nr L 285, 29.12.1971, s. 49.

försäljning av reservdelar, särskilt med tanke på att innan ett nytt fordon levereras till konsumenten måste företaget inom säljorganisationen genomföra en teknisk besiktning av fordonet enligt tillverkarens specifikationer.

(5) Tvånget att anlita det auktoriserade systemet är emellertid inte alltid nödvändigt för en effektiv distribution. Det föreskrivs i undantagen från gruppundantaget att leverans till återförsäljarna av varor som omfattas av avtalet inte får förbjudas om de

— tillhör samma säljorganisation (artikel 3.10 a), eller

— köper reservdelar för eget bruk vid reparationer eller underhåll (artikel 3.10 b).

Åtgärder som vidtas av en tillverkare eller företag inom säljorganisationen för att skydda det selektiva distributionssystemet är förenliga med undantaget enligt denna förordning. Detta gäller särskilt återförsäljarens skyldighet att endast sälja till en konsument genom en mellanhand om konsumenten har godkänt mellanhanden som sitt ombud (artikel 3.11).

(6) Det bör vara möjligt att hindra grossister som inte tillhör säljorganisationen att återförsälja reservdelar som har tillverkats av motorfordonstillverkare. Det kan antas att det för konsumenten fördelaktiga system som gör det möjligt att snabbt få tillgång till alla de reservdelar som omfattas av avtalsprogrammet, inklusive delar med låg omsättning, inte skulle kunna upprätthållas utan tvånget att anlita det auktoriserade systemet.

(7) Förbudet mot att handla med konkurrerande varor och mot att i vissa lokaler handla med motorfordon av andra märken kan i princip undantas, därför att dessa förbud bidrar till att företagen inom säljorganisationen koncentrerar sig på de varor som levereras av tillverkaren eller med hans samtycke och därmed säkerställer att distribution och service är speciellt anpassade till fordonen i fråga (artikel 3.3). Dessa skyldigheter ger återförsäljaren ett incitament att utveckla försäljning och service när det gäller de varor som omfattas av avtalet och främjar därmed konkurrensen mellan dessa varor inbördes och mellan dem och konkurrerande varor.

(8) Förbud mot att handla med konkurrerande varor kan emellertid inte under alla förhållanden betraktas som nödvändiga för en effektiv distribution. Återförsäljare måste vara fria att från tredje man köpa reservdelar som i kvalitetshänseende kan jämföras med dem som tillhandahålls av tillverkaren, till exempel om delarna tillverkas av en underleverantör som också levererar till motorfordonstillverkaren, och att använda och sälja dessa delar. De skall också ha möjlighet att för de motorfordon som ingår i avtalsprogrammet fritt få välja reservdelar som inte bara är av likvärdig utan av högre kvalitet. Genom denna inskränkning i konkurrensförbudet tas hänsyn till betydelsen av fordonens säkerhet och av upprätthållandet av en effektiv konkurrens (artiklarna 3.4, 4.1.6 och 4.1.7).

(9) De begränsningar som gäller återförsäljarens verksamhet utanför det område som han har tilldelats leder till ökade insatser för försäljning och service inom ett överskådligt avtalat område, en marknadskännedom baserad på nära kontakt med konsumenterna samt ett mer efterfrågeinriktat utbud (artikel 3.8 och 3.9). Efterfrågan på de varor som omfattas av avtalet skall dock förbli flexibel och bör inte begränsas regionalt. Återförsäljare skall inte endast ha möjlighet att tillgodose efterfrågan på de varor som omfattas av avtalet inom sina avtalade områden, utan skall också kunna tillgodose efterfrågan från personer och företag inom andra delar av den gemensamma marknaden. Återförsäljare bör inte hindras från att göra reklam i ett medium som riktas till kunder inom det avtalade området men som även täcker ett större område, eftersom sådan reklam inte strider mot skyldigheten att främja försäljningen inom det avtalade området.

(10) De skyldigheter som anges i artikel 4.1 har direkt samband med skyldigheterna enligt artikel 1—3 och påverkar deras konkurrensbegränsande verkningar. Dessa skyldigheter, som i enskilda fall kan omfattas av förbudet i fördragets artikel 85.1, kan också undantas på grund av deras direkta samband med en eller flera av de skyldigheter som är undantagna enligt artikel 1—3 (artikel 4.2).

(11) Enligt artikel 1.2 b i förordning nr 19/65/EEG skall de villkor anges som skall vara uppfyllda för att förklaringen om att artikel 85.1 inte är tillämplig skall gälla.

(12) Enligt artikel 5.1.1 a och b, är det ett villkor för undantag, oavsett var inom den gemensamma marknaden fordonet har inköpts, att företaget enligt tillverkarens fastställda minimikrav uppfyller garantibestämmelserna och tillhandahåller kostnadsfri service och service i samband med tillbakatagande av fordon. Avsikten med dessa bestämmelser är att förhindra att konsumentens frihet att köpa var som helst inom den gemensamma marknaden inskränks.

(13) Avsikten med artikel 5.1.2 a, är att ge tillverkaren möjlighet att bygga upp en koordinerad säljorganisation utan att störa det förtroendefulla förhållandet mellan återförsäljare och deras underåterförsäljare. Om leverantören förbehåller sig rätten att godkänna de underåterförsäljare som återförsäljaren utser, skall han inte därför utan saklig grund kunna vägra att ge sitt godkännande.

(14) Enligt artikel 5.1.2 b, får leverantören inte på en återförsäljare inom säljorganisationen ställa krav enligt artikel 4.1 som är diskriminerande eller oskäliga.

(15) Avsikten med artikel 5.1.2 c, är att motverka att återförsäljaren koncentrerar sina beställningar hos leverantören till följd av kumulativa rabatter. Denna bestämmelse är avsedd att göra det möjligt för reservdelsleverantörer vars sortiment inte är lika omfattande som tillverkarens att konkurrera på lika villkor.

(16) Enligt artikel 5.1.2 d, är det ett villkor för undantag att det skall vara möjligt för återförsäljaren att till kunder inom den gemensamma marknaden köpa serietillverkade personbilar i ett utförande som är anpassat till deras vistelseort eller fordonets registreringsort, om motsvarande modell också erbjuds av tillverkaren genom företag inom säljorganisationen på den orten (artikel 13.10). Genom denna bestämmelse undviks risken för att tillverkaren och företag inom säljorganisationen skulle kunna utnyttja produktdifferentiering mellan olika delar av den gemensamma marknaden för att dela upp marknaden.

(17) Enligt artikel 5.2 görs undantaget från skyldigheten att iaktta konkurrensförbudet och från förbudet mot handel med andra fordonsmärken beroende av ytterligare minimivillkor. Avsikten med detta är att förhindra att återförsäljaren i alltför hög grad blir ekonomiskt beroende av leverantören på grund av sådana skyldigheter och avstår från den konkurrerande verksamhet som formellt är tillåten, eftersom den skulle stå i strid med tillverkarens eller andra till säljorganisationen anslutna företags intressen.

(18) Enligt artikel 5.2.1 a, kan återförsäljaren, om särskilda skäl föreligger, motsätta sig att han åläggs sådana alltför långtgående skyldigheter som avses i artikel 3.3 eller 3.5.

(19) Leverantören kan förbehålla sig rätten att utse ytterligare försäljnings- och serviceföretag inom det avtalade området eller ändra detta område, men endast om han kan visa att det finns särskilda skäl för detta (artikel 5.2.1 b, och artikel 5.3). Detta gäller till exempel om det annars skulle kunna finnas skäl att befara en allvarlig försämring i försäljningen eller servicen beträffande de varor som omfattas av avtalet.

(20) I artikel 5.2.2 och 5.2.3, fastställs minimivillkor för undantag med avseende på försäljnings- och serviceavtalets giltighetstid och uppsägning. Tillsammans leder ett konkurrensförbud eller ett förbud mot handel med andra fordonsmärken, återförsäljarens investeringar för att förbättra försäljning och service beträffande de varor som omfattas av avtalet och ett kortfristigt avtal eller ett avtal med kort uppsägningstid till att återförsäljarens beroende av leverantören ökar västentligt.

(21) Enligt artikel 1.2 a i förordning nr 19/65/EEG skall anges vilka begränsningar eller bestämmelser som avtalen inte får innehålla för att förklaringen enligt föreliggande förordning om att artikel 85.1 inte är tillämplig skall gälla.

(22) Avtal enligt vilka en motorfordonstillverkare överlåter återförsäljningen av sina varor åt en annan omfattas inte av gruppundantaget enligt denna förordning på grund av deras långtgående verkningar på konkurrensen (artikel 6.1).

(23) Skyldigheten för återförsäljaren att tillämpa minimipriser eller maximirabatter utesluter möjligheten till gruppundantag enligt denna förordning (artikel 6.2).

(24) Undantaget gäller inte om parterna beträffande varor som omfattas av denna förordning träffar avtal sinsemellan om skyldigheter som skulle vara godtagbara i den kombination av skyldigheter som är undantagen enligt kommissionens förordningar (EEG) nr 1983/83 [1] eller (EEG) nr 1984/83 [2] om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på grupper av ensamåterförsäljaravtal respektive exklusiva inköpsavtal, men som är mera långtgående än de skyldigheter som är undantagna enligt denna förordning (artikel 6.3).

(25) Försäljnings- och serviceavtal kan undantas enligt de villkor som anges i artiklarna 5 och 6, om tillämpningen av de skyldigheter som avses i artikel 1—4 i denna förordning medför en förbättring av försäljning och service som är till gagn för konsumenten och det finns en effektiv konkurrens inte endast mellan olika tillverkares säljorganisationer utan även i viss utsträckning inom varje organisation inom den gemensamma marknaden. Beträffande de varugrupper som uppräknas i artikel 1 i denna förordning kan det för närvarande antas att förutsättningarna för en effektiv konkurrens är för handen, också vad gäller handeln mellan medlemsstater, så att europeiska konsumenter i allmänhet kan anses få en skälig andel av de fördelar som denna konkurrens medför.

(26) Artiklarna 7, 8 och 9 om undantagets retroaktiva verkan är baserade på artiklarna 3 och 4 i förordning nr 19/65/EEG och artikel 4—7 i förordning nr 17. Artikel 10 ger uttryck för kommissionens befogenhet enligt artikel 7 i förordning nr 19/65/EEG att i enskilda fall inte tillämpa undantaget eller att ändra dess räckvidd, och där ges flera viktiga exempel på sådana fall.

(27) Med hänsyn till denna förordnings vittgående konsekvenser för de personer som berörs av den bör den träda i kraft först den 1 juli 1985. Enligt artikel 2.1 i förordning nr 19/65/EEG kan undantaget meddelas för en bestämd period. En period som sträcker sig till och med den 30 juni 1995 är lämplig, eftersom en fullständig planläggning av distributionssystemen inom motorfordonsbranschen måste göras flera år i förväg.

[1] EGT nr L 173, 30.6.1983, s. 1.
[2] EGT nr L 173, 30.6.1983, s. 5.

(28) De avtal som uppfyller villkoren i denna förordning behöver inte anmälas.

(29) Denna förordning påverkar inte tillämpningen av förordningarna (EEG) nr 1983/83 eller (EEG) nr 1984/83 eller av kommissionens förordning (EEG) nr 3604/82 av den 23 december 1982 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på grupper av specialiseringsavtal [3] eller rätten enligt rådets förordning nr 17 att i ett enskilt fall begära ett beslut av kommissionen. Den utgör inget hinder för medlemsstaternas lagar och författningar enligt vilka med hänsyn till särskilda omständigheter vissa konkurrensbegränsande skyldigheter som förekommer i ett avtal som är undantaget enligt denna förordning förbjuds eller förklaras overkställbara. Gemenskapsrättens företräde kan dock inte påverkas av det föregående.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Enligt fördragets artikel 85.3 förklaras att på de villkor som föreskrivs i denna förordning artikel 85.1 inte gäller avtal i vilka endast två företag är parter och enligt vilka den ena avtalsparten förbinder sig att inom ett visst område inom den gemensamma marknaden för återförsäljning leverera

— endast till den andra parten, eller

— endast till den andra parten och till ett angivet antal andra företag inom säljorganisationen

vissa med tre eller flera hjul försedda motorfordon avsedda för användning på allmänna vägar samt reservdelar till dessa.

Artikel 2

Undantaget enligt fördragets artikel 85.3 gäller även om den skyldighet som avses i artikel 1 kombineras med en skyldighet för leverantören att inom det avtalade området varken sälja varor som omfattas av avtalet till konsumenter eller att tillhandahålla service för dessa varor.

Artikel 3

Undantaget enligt fördragets artikel 85.3 gäller även om den skyldighet som avses i artikel 1 kombineras med en skyldighet för återförsäljaren

1. att inte utan leverantörens samtycke ändra de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor, såvida inte sådana ändringar är föremål för ett avtal med en konsument och berör ett visst motorfordon som omfattas av avtalsprogrammet och som denne har köpt,

2. att inte tillverka varor som konkurrerar med de varor som omfattas av avtalet,

3. att varken sälja nya motorfordon som konkurrerar med de varor som omfattas av avtalet eller i de lokaler som används för försäljning av varor som omfattas av avtalet sälja andra nya motorfordon än de som tillverkaren erbjuder sig att leverera,

4. att varken sälja reservdelar som konkurrerar med de varor som omfattas av avtalet men som inte motsvarar dessa varor i kvalitetshänseende eller använda dem för reparation eller underhåll av de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor,

5. att inte med tredje man ingå försäljnings- eller serviceavtal för varor som konkurrerar med de varor som omfattas av avtalet,

6. att inte utan tillverkarens samtycke ingå försäljnings- eller serviceavtal med företag som verkar inom det avtalade området avseende varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor eller ändra eller säga upp sådana avtal,

7. att ålägga företag med vilka återförsäljaren har ingått avtal enligt 6 skyldigheter motsvarande dem som återförsäljaren har godkänt i förhållande till leverantören och som omfattas av artikel 1—4 och är i överensstämmelse med artiklarna 5 och 6,

8. att inte utanför det avtalade området

   a) ha filialer eller hålla lager för distributionen av de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor,

   b) söka kunder till de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor,

9. att inte åt tredje man överlåta försäljning eller service av de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor utanför det avtalade området,

10. att leverera till en återförsäljare

    a) de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor endast om återförsäljaren är ett företag inom säljorganisationen, eller

    b) reservdelar som omfattas av avtalsprogrammet endast om återförsäljaren använder dem till reparation eller underhåll av ett motorfordon,

11. att sälja motorfordon som omfattas av avtalsprogrammet eller motsvarande varor till konsumenter genom en mellanhand endast om denne i förväg har erhållit en skriftlig fullmakt att för deras räkning köpa och eventuellt motta leverans av ett angivet motorfordon,

12. att iaktta de skyldigheter som avses i 1 och 6—11 under en tid av högst ett år efter det att avtalet har sagts upp eller upphört att gälla.

[3] EGT nr L 376, 31.12.1982, s. 33.

Artikel 4

1. Artiklarna 1, 2 och 3 gäller oavsett om återförsäljaren har ålagts skyldigheten

1) att för försäljning och service iaktta minimikrav, särskilt när det gäller

   a) affärslokalernas och de tekniska serviceanläggningarnas utrustning,

   b) personalens fackmässiga och tekniska utbildning,

   c) reklam,

   d) hämtning, lagring och leverans till kunderna av de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor och service på dessa,

   e) reparation och underhåll av de varor som omfattas av avtalet och motsvarande varor, särskilt när det gäller motorfordonens säkra och tillförlitliga funktion,

2) att från leverantören beställa de varor som omfattas av avtalet endast vid vissa tidpunkter eller inom vissa tidsfrister, förutsatt att intervallet mellan beställningar inte överstiger tre månader,

3) att inom det avtalade området och inom en viss tidsperiod eftersträva att sälja den minimikvantitet av de varor som omfattas av avtalet som bestäms enligt avtal mellan parterna eller, om inget sådant avtal föreligger, som bestäms av leverantören på grundval av beräkningar av återförsäljarens avsättningsmöjligheter,

4) att lagerföra den mängd av de varor som omfattas av avtalet som bestäms enligt avtal mellan parterna eller, om inget sådant avtal föreligger, som bestäms av leverantören på grundval av beräkningar av återförsäljarens avsättningsmöjligheter beträffande de varor som omfattas av avtalet inom det avtalade området och inom en angiven tidsperiod,

5) att ha de demonstrationsfordon inom ramen för avtalsprogrammet, eller det antal sådana fordon som bestäms enligt avtal mellan parterna eller, om inget sådant avtal föreligger, som bestäms av leverantören på grundval av beräkningar av återförsäljarens möjliga försäljning av de motorfordon som omfattas av avtalsprogrammet,

6) att för de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor utföra garantiservice, kostnadsfri service och service i samband med tillbakatagande av fordon,

7) att för garantiservice, kostnadsfri service och service i samband med tillbakatagande av fordon i fråga om de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor endast använda reservdelar som omfattas av avtalsprogrammet eller motsvarande varor,

8) att i allmänna termer upplysa kunderna om i vilken omfattning reservdelar av annat ursprung kan komma till användning vid reparation eller underhåll av de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor,

9) att upplysa kunderna varje gång som reservdelar av annat ursprung har använts vid reparation eller underhåll av de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor när reservdelar som omfattas av avtalsprogrammet eller motsvarande varor, försedda med tillverkarens varumärke, också fanns tillgängliga.

2. Undantaget enligt fördragets artikel 85.3 gäller även om den skyldighet som avses i artikel 1 kombineras med sådana skyldigheter som avses i punkt 1 ovan och dessa skyldigheter i enskilda fall omfattas av förbudet i artikel 85.1.

Artikel 5

1. Artiklarna 1, 2, 3 och 4.2 gäller under förutsättning att

1) återförsäljaren förbinder sig

   a) att när det gäller motorfordon som omfattas av avtalsprogrammet eller motsvarande motorfordon som har levererats inom den gemensamma marknaden av ett annat företag tillhörande säljorganisationen uppfylla garantibestämmelserna och utföra kostnadsfri service och service i samband med tillbakatagande av fordon i en omfattning som motsvarar återförsäljarens skyldighet enligt artikel 4.1.6, men som inte behöver gå utöver den skyldighet som har ålagts företaget inom säljorganisationen eller som tillverkaren har åtagit sig vid leverans av sådana motorfordon,

   b) att ålägga de företag inom det avtalade området med vilka återförsäljaren har ingått försäljnings- och serviceavtal enligt artikel 3.6 skyldigheten att uppfylla garantibestämmelserna och utföra kostnadsfri service och service i samband med tillbakatagande av fordon i minst samma omfattning som det åligger återförsäljaren,

2) leverantören

   a) inte utan saklig grund vägrar att ge sitt samtycke till att ingå, ändra eller säga upp sådana underavtal som avses i artikel 3.6,

   b) inte i förhållande till återförsäljarens skyldigheter enligt artikel 4.1 tillämpar minimikrav eller kriterier för beräkningar på så sätt att återförsäljaren utan saklig grund utsätts för diskriminering eller orättvis behandling,

   c) i det system han använder för att beräkna rabatter vid aggregering av kvantiteter eller värdet på de varor som återförsäljaren under en viss period har erhållit från leverantören och företag med anknytning till denne åtminstone skiljer mellan leveranser av

      — motorfordon som omfattas av avtalsprogrammet,

      — reservdelar som omfattas av avtalsprogrammet, för leveranser av vilka återförsäljaren är beroende av företag inom säljorganisationen, och

      — andra varor,

d) för fullgörande av försäljningsavtal som har träffats mellan återförsäljaren och en konsument inom den gemensamma marknaden också till återförsäljaren levererar en personbil som motsvarar en modell som omfattas av avtalsprogrammet och som säljs av tillverkaren eller med tillverkarens samtycke inom den medlemsstat där fordonet skall registreras.

2. Om återförsäljaren enligt artikel 5.1 har åtagit sig att förbättra distributions- och servicestrukturen, gäller undantaget enligt artikel 3.3 och 3.5 skyldigheten att inte sälja andra nya motorfordon än de som omfattas av avtalsprogrammet eller att inte göra sådana fordon till föremål för ett försäljnings- och serviceavtal, under förutsättning att

1) parterna avtalar

a) att leverantören skall befria återförsäljaren från de skyldigheter som anges i artikel 3.3 och 3.5, om återförsäljaren visar att det finns saklig grund för detta,

b) att leverantören förbehåller sig rätten att träffa försäljnings- och serviceavtal för de varor som omfattas av avtalet med angivna andra företag inom det avtalade området eller att ändra det avtalade området endast om leverantören visar att det finns saklig grund för detta,

2) avtalet gäller för en tid av minst fyra år eller, om giltighetstiden är obestämd, den normala uppsägningstiden är minst ett år för båda parter, om inte

— leverantören är skyldig enligt lag eller ett särskilt avtal att betala skälig ersättning vid avtalets upphörande, eller

— återförsäljaren nyligen har anslutit sig till säljorganisationen och det är första gången som han avtalar om avtalstid eller normal uppsägningstid,

3) vardera parten när det gäller ett tidsbestämt avtal förbinder sig att minst sex månader före avtalets upphörande underrätta den andra parten om att han inte avser att förlänga avtalet.

3. En part får endast åberopa särskilda sakliga grunder enligt denna artikel som har exemplifierats i avtalet, om i liknande fall sådana grunder tillämpas utan diskriminering på företag inom säljorganisationen.

4. De villkor för undantag som anges i denna artikel påverkar inte en parts rätt att med angivande av grunden säga upp avtalet.

Artikel 6

Artiklarna 1, 2, 3 och 4.2 gäller inte om

1. båda avtalsparterna eller de företag som har anknytning till dem är motorfordonstillverkare, eller

2. tillverkaren, leverantören eller ett annat företag inom säljorganisationen ålägger återförsäljaren att vid återförsäljning av de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor inte underskrida angivna priser eller överskrida angivna handelsrabatter, eller

3. parterna träffar avtal eller deltar i samordnade förfaranden avseende motorfordon försedda med tre eller flera hjul eller reservdelar till dessa som är undantagna från förbudet i fördragets artikel 85.1 enligt förordning (EEG) nr 1983/83 eller (EEG) nr 1984/83 i en omfattning som går utöver räckvidden av föreliggande förordning.

Artikel 7

1. Beträffande avtal som förelåg den 13 mars 1962 och som har anmälts före den 1 februari 1963 och avtal, oavsett om dessa har anmälts eller inte, som omfattas av artikel 4.2.1, i förordning nr 17, skall förklaringen i föreliggande förordning om att fördragets artikel 85.1 inte är tillämplig gälla med retroaktiv verkan från den tidpunkt när villkoren för tillämpning av förordningen har uppfyllts.

2. Beträffande alla andra avtal som har anmälts före denna förordnings ikraftträdande skall förklaringen i förordningen om att fördragets artikel 85.1 inte skall tillämpas gälla med retroaktiv verkan från den tidpunkt när villkoren i denna förordning var uppfyllda, dock tidigast från och med anmälningsdagen.

Artikel 8

Om avtal som förelåg den 13 mars 1962 och som har anmälts före den 1 februari 1963 eller avtal som omfattas av artikel 4.2.1 i förordning nr 17 och som har anmälts före den 1 januari 1967 ändras före den 1 oktober 1985 så att de uppfyller villkoren för tillämpning av föreliggande förordning, och om ändringen meddelas kommissionen före den 31 december 1985, skall förbudet i fördragets artikel 85.1 inte gälla perioden före ändringen. Meddelandet gäller från och med den dag när det inkommer till kommissionen. Om meddelandet skickas med rekommenderat brev, gäller det från och med den dag som framgår av avsändningsortens poststämpel.

Artikel 9

1. Beträffande avtal som omfattas av fördragets artikel 85 till följd av Storbritanniens, Irlands och Danmarks anslutning gäller artiklarna 7 och 8, dock ersätts datumet den 13 mars 1962 av den 1 januari 1973 och den 1 februari 1963 respektive den 1 januari 1967 av den 1 juli 1973.

2. Beträffande avtal som omfattas av fördragets artikel 85 till följd av Greklands anslutning gäller artiklarna 7 och 8, dock ersätts datumet den 13 mars 1962 av den 1 januari 1981 och den 1 februari 1963 respektive den 1 januari 1967 av den 1 juli 1981.

Artikel 10

Kommissionen kan enligt artikel 7 i förordning nr 19/65/EEG bestämma att denna förordning inte skall tillämpas, om den i ett visst fall konstaterar att ett avtal som omfattas av denna förordning ändå har verkningar som är oförenliga med bestämmelserna i fördragets artikel 85.3, och särskilt

1. om, inom den gemensamma marknaden eller en väsentlig del av den, de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor inte är utsatta för konkurrens från varor som på grund av sina egenskaper, pris och tilltänkta användning av konsumenterna betraktas som likartade,

2. om tillverkaren eller ett företag inom säljorganisationen kontinuerligt eller systematiskt och med medel som inte är undantagna enligt denna förordning gör det svårt för konsumenter eller andra företag inom säljorganisationen att inom den gemensamma marknaden få tillgång till de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor eller service för dessa varor,

3. om det för de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor under en längre tidsperiod tillämpas priser eller leveransvillkor som skiljer sig väsentligt mellan medlemsstater och dessa väsentliga skillnader främst beror på skyldigheter som är undantagna enligt denna förordning,

4. om det i avtal avseende leverans till återförsäljaren av personbilar som motsvarar en modell som omfattas av avtalsprogrammet tillämpas priser eller villkor som inte är sakligt grundade och har till syfte eller resultat att dela upp den gemensamma marknaden.

Artikel 11

Bestämmelserna i denna förordning gäller även om de skyldigheter som avses i artikel 1—4 gäller företag som har anknytning till en avtalspart.

Artikel 12

Denna förordning skall också tillämpas på sådana samordnade förfaranden som avses i artikel 1—4.

Artikel 13

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *Försäljnings- och serviceavtal:* ramavtal för en bestämd eller obestämd period mellan två företag enligt vilka den part som levererar varorna åt den andra parten överlåter försäljning och service beträffande dessa varor.

2. *Parter:* de företag som är parter i ett sådant avtal som avses i artikel 1, där leverantören är det företag som levererar de varor som omfattas av avtalet och återförsäljaren är det företag åt vilket leverantören överlåter försäljning och service beträffande dessa varor.

3. *Det avtalade området:* det angivna område inom den gemensamma marknaden som omfattas av den exklusiva leveransskyldigheten som avses i artikel 1.

4. *Varor som omfattas av avtalet:* med tre eller flera hjul försedda motorfordon avsedda för användning på allmänna vägar samt reservdelar till dessa som är föremål för ett sådant avtal som avses i artikel 1.

5. *Avtalsprogrammet:* samtliga de varor som omfattas av avtalet.

6. *Reservdelar:* delar som är avsedda att monteras i eller på ett motorfordon för att ersätta fordonets delar. Avgränsningen mellan reservdelar och andra delar och tillbehör bestäms på det sätt som är brukligt i branschen.

7. *Tillverkaren:* ett företag

   a) som tillverkar eller låter tillverka de motorfordon som omfattas av avtalsprogrammet, eller

   b) som har anknytning till ett företag enligt a.

8. *Anknutna företag:*

   a) företag av vilka det ena direkt eller indirekt

   — äger mer än hälften av det andra företagets kapital- eller rörelsetillgångar, eller

   — kan utöva mer än hälften av rösträttigheterna i det andra, eller

   — kan utse mer än hälften av ledamöterna i det andra företagets styrelse, direktion eller organ som rättsligt företräder företaget, eller

   — har rätt att leda det andra företagets verksamhet,

   b) företag i förhållande till vilka ett tredje företag direkt eller indirekt kan utöva de rättigheter eller befogenheter som anges i a.

9. *Företag inom säljorganisationen:* avtalsparterna samt tillverkaren och de företag åt vilka försäljning eller service beträffande de varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor har överlåtits av tillverkaren eller med dennes samtycke.

10. *En personbil som motsvarar en modell som omfattas av avtalsprogrammet:* en personbil

    — som är serietillverkad eller -monterad av tillverkaren, och

    — som har samma karosseriform, kardanaxel, chassi och motortyp som en personbil som omfattas av avtalsprogrammet.

11. *Motsvarande varor:* med motsvarande motorfordon och motsvarande delar avses sådana som är av samma typ som de som omfattas av avtalsprogrammet, som säljs av tillverkaren eller med dennes samtycke och som är föremål för ett försäljnings- eller serviceavtal med ett företag inom säljorganisationen.

12. *Distribution* och *försäljning* innefattar även andra avsättningsformer, t.ex. leasing.

Artikel 14

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1985.

Den gäller till och med den 30 juni 1995.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 12 december 1984.

På kommissionens vägnar
Frans ANDRIESSEN
Ledamot av kommissionen